Obsah

Předmluva 13

Úvod do rodinného podnikání 15

1 Rodinné podniky – teoretická východiska, specifika a komparace 21
1.1 Vývoj definice rodinného podniku 21
1.2 Specifické aspekty rodinného podnikání 33
1.3 Socioemocionální bohatství a model FIBER v rodinných podnicích .. 35
1.4 Komparace rodinných a nerodinných podniků 40

2 Rodinné podniky z pohledu teorií 46

3 Dynamika rodinného podnikání: od zapojení do propojení 62
3.1 Míra rodinného zapojení 64
3.2 Komplexita zapojení rodiny 65
3.3 Strategické uspořádání podniku 68
3.4 Rodinné hodnoty a strategické cíle 70
3.5 Hloubka rodinného propojení 71

4 Volba vlastnického modelu 74
4.1 Základní typy vlastnictví v rodinných podnicích 75
4.2 Strategická volba vlastnického modelu 77
4.2.1 Rozsah sdílených aktiv v rodinných modelech 78
4.2.2 Vymezení vlastníků rodinných podniků a jejich vlivu na řízení a kontinuitu 81
4.2.3 Subjekty oprávněné k výkonu kontrolních pravomocí v rodinných podnicích 84
4.3 Shrnutí struktur vlastnictví a kontroly v rodinných podnicích 92

5 Strategický rámec rozhodování vlastníků rodinného podniku 96
5.1 Význam definování jasných cílů 98
5.2 Účel podnikatelské rodiny 98
5.3 Trojúhelník strategie: růst, distribuce zisku vlastníkům a kontrola ... 99
5.4 Transformace záměrů do konkrétních cílů 104
5.5 Ochranná opatření 104
5.6 Sdělení strategie vlastníkům a managementu 105
5.7 Příklady z praxe rodinných firem 105

6 Rozhodování o financích v rodinných podnicích 110

6.1 Kapitálová struktura rodinných podniků 114
6.2 Finanční plánování a rozpočtování 117
6.3 Peněžní tok v rodinných podnicích 119
6.4 Dividendová politika a reinvestice v rodinných podnicích 120
6.5 Investiční strategie rodinných podniků 123
6.6 Finanční reporting a správa v rodinných podnicích 126
6.7 Finanční aspekty mezigeneračního konfliktu 129

7 Řízení rodinného podniku 132

7.1 Klíčové subsystémy rozhodování v rodinném podniku 134
7.1.1 Subsystém vlastníků 136
7.1.2 Subsystém správní/dozorčí rady 138
7.1.3 Subsystém managementu 140
7.1.4 Subsystém rodiny 142
7.2 Rozhodování napříč subsystémy 144
7.3 Určení klíčových rozhodovacích procesů napříč subsystémy 146

8 Rodinné instituce 153

8.1 Rodinné setkání 155
8.2 Rodinné shromáždění 156
8.3 Rodinná rada 160
8.4 Od rodinného setkání k rodinné radě: vývoj institucionální struktury 162
8.5 Family office 165

9 Rodinná pravidla 169

9.1 Rozhodovací/správní politiky 173
9.2 Rodinná ústava 182
9.3 Pravidla nástupnictví 188
9.4 Další pravidla, která je třeba zvážit 195

10 Komunikace v rodinném podniku 201

10.1 Význam komunikace v rodinném podnikání 203
10.2 Specifika komunikace v rodinných podnicích 205
10.3 Komunikační systém rodinného podniku 207
10.4 Komunikace a firemní kultura rodinného podniku 208
10.5 Komunikační bariéry v rodinných podnicích 210
10.6 Mezigenerační komunikace a přenos znalostí 212
10.7 Komunikace v procesu nástupnictví 214
10.8 Komunikační nástroje, mechanismy a vzorce v rodinných podnicích 217
10.9 Komunikace s nerodinnými zaměstnanci 219

10.10 Diagnostika a rozvoj komunikační kultury 220

11 Konflikty v rodinných podnicích a jejich řízení 225

11.1 Konflikt jako specifický fenomén rodinného podnikání 226
11.2 Typologie konfliktů v rodinných firmách 229
11.3 Zdroje a aktéři konfliktů 233
11.4 Konflikty v jednotlivých fázích životního cyklu rodinné firmy 238
11.5 Řízení a řešení konfliktů 242
11.6 Funkční a dysfunkční konflikt 247

12 Budoucnost a výzvy rodinných podniků 251

12.1 Mezigenerační nástupnictví jako klíčová výzva 251
12.2 Profesionalizace řízení rodinných podniků 255
12.3 Udržení rodinných hodnot a soudržnosti rodiny 257
12.4 ESG, společenská odpovědnost a udržitelnost 258
12.5 Globalizace a internacionalizace rodinných podniků 260
12.6 Digitalizace jako faktor budoucí konkurenceschopnosti 262
12.7 Mezigenerační konflikty a nepotismus 263

13 Digitalizace českých rodinných podniků 267

13.1 Výsledky empirického výzkumu 268
13.2 Diskuse výsledků ve vztahu k zahraničním studiím 275
13.3 Doporučení pro rodinné podniky 278

Příloha: O čem se v rodinných firmách nemluví – pohled konzultantů 281

Závěr 309

Věcný rejstřík 311

Literatura 315

Abstract 325

O autorkách 329